

copiam cum taxu papali veneritis / Datum Lincopie anno Domini M^occc^olxx secundo / feria secunda pasche /

Albertus Dei gracia Sweorum Gothorumque rex se DS 7579 t. o. m. sub secreto nostro

Vniuersis presentes litteras visuris seu audituris Ericus Karlsson se DS 7582 t. o. m. meo sub sigillo

På baksidan (av de vidimerade breven):

Super bonis Elize Anundj Hat

In Ølandia

ø ø ø

Registrata¹

Sigill av ofärgat vax: nr 1, övre halvan borta (i sköld båt med stjärna i var stäv; jfr nästan oskadat ex. vidhängt brev 1366 17/3 = DS 7311): [* S:] Haqvini : Fadv[rsvn]; nr 2, övre halvan borta (korslagda Petri nycklar inom fyrrpass; jfr nästan oskadat ex. vidfäst brev 1372 30/3 = DS X 159): [* Secre]tvm capituli ecclesie Ly[ncopensis]; nr 3, omskriften skadad (madonnan med barnet i gotisk aedicula; jfr annat ex. vidhängt brev 1367 16/6 = DS 7538): S' : Nicolai : Herman[ni : canonici :] Lincop[ensis].

^a På rasur ms. ^b Fel för Fadheri (Benedicti). ^c D. v. s. legitimus. ^d Bokstaven u ändrad från a ms, så att u föregås av överflödig stapel. ^e Fel för Fadhero (Benedicti).

¹ Se E. Nygren, *Registra Ecclesie Lincopensis* (1941) s. 188 not 122.

X 159.

1372 mars 30.

Linköping.

Biskop Nils (Markusson) i Linköping bortsänker till Linköpings domkyrka sina gods i Väle (i Skällviks socken), som han köpt av välboren hustru Katarina (Nilsdotter), änka efter Anund Hemmingsson, jämte sina gods i Bottna (i samma socken). Härvid förordnar han, att godsens årliga avkastning skall delas i tre lika stora delar att tre gånger om året, nämligen dagen efter Kristi himmelfärdsdag, dagen efter Marie födelsedag (d. v. s. 9/9) och dagen efter Pauli omvändelses dag (d. v. s. 26/1), lika fördelar bland de kapitelmedlemmar och korpräster, vilka dagligen i domkyrkan deltaga i tidegårdsgudstjänsten, för att de i sina mässor och böner skola hava donator och alla avlidna krist-trognas själar i åtanke. Om tilläventyrs någon efterträdare på biskopsstolen skulle vilja använda sagda gods för eget bruk, åläggas vederbörande att varje år i veckan efter påsk till kanikerna i sakristian utbeta 30 mark i gott mynt.

Orig. på perg. (21,5 × 18,1, uppveck 2,2 cm; 22 rader), Sv. Riksark. (= RPB 1038).

Om biskop Nils Markussons ställning vid denna tid se H. Schück, *Ecclesia Lincopensis* (1959) s. 84. — För hustru Katarina jfr brev 1372 17/7 (DS X 178), och J. Liedgren i *Personhistorisk Tidskrift* 1963 (tr. 1964) s. 127 och 130.

Jn nomine Domini amen[.] Quia nos Nicolaus Dei gracia episcopus Lincensis in veritate comperimus · quod inter omnia · que mortalis fragilitas · diuini amoris calore succensa / potest sudore suorum in rebus transitorii / explicare laborum / hoc solum bene agitur / quo ipse amor diuinus · in cordibus fidelium roboretur et seruicium cotidie in ecclesia Dei necessitas / opportunio remedio releuetur / deliberacione prehabita diligenter / de collatis nobis a Deo / cuius innumera circa nos beneficia profitemur / bonis nostris in Wædholum · tam de prato magno · quam de porcione nostra in villa ipsa / cum integro statu suo sicuti sunt et omni

jure suo^a · que bona^b predicta · de nobili matrona · Katerina relicta Anundi Hemmingsson · emimus · ac eciam de bonis nostris in Butnom · cum integro eciam eorum statu nullo penitus excepto / taliter ordinare decreuimus / et in presenciarum · ad laudem et gloriam · dominij nostri Jesu · ordinamus / quod applicamus ea exnunc et in perpetuum · futuris temporibus · ad sustentacionem eorum · qui cotidie in ecclesia nostra deseruiunt horis diuinis · tam illorum qui sunt de capitulo nostro · / quam choralium · jta quod ille de capitulo qui pro tempore pecuniis ecclesie · colligendis prefuerit / redditus predictorum bonorum / ex integro leuare et colligere debebit et in tres partes equaliter diuidere · jta quod ter in anno distribucio fieri beat / prima in crastino ascensionis Domini · / secunda in crastino nativitatis beate Virginis / tercia in crastino conuersionis sancti Pauli / absque ¹-personarum accepione⁻¹ · sic quod hii qui de capitulo sunt continue chorum frequentantes et vicarii sacerdotes cum ipsis / singuli ipsorum · in predictis tribus terminis / suas equales percipient porciones / habituri nos et animas omnium fidelium defunctorum / in suis missis et oracionibus · sicut de ipsis confidimus · commendatos · Si vero quiuis episcopus Lincensis · successor noster / bona predicta pro suis vsibus habere voluerit / tunc ipse singulis annis · infra octauas pasche triginta marchas bone monete · canonicis residentibus · infra sacristiam · assignare debebit / alias ordinacio bonorum predictorum stabit sicut superius est expressum[.] Datum Lyncopie anno Dominij Millesimo ccc^olxx^osecundo fferia tercia pasche sub nostro et capituli sigillis.

På baksidan: Testamentum episcopi Nicholaj · deputatum ad anniuersarium de bonis Wædhæ et aliis jn littera contentis.

Sigill: nr 1 spetsovalt, av rött vax på kaka av ofärgat vax, övre vänstra fjärdedelen skadad (i gotisk aedicula sittande biskop, nederst sköld med korslagda Petri nycklar och biskopsstav; jfr bättre bevarat ex. vidhängt brev 1362 26/1 = DS 6577): · Sigillum : N[ic]olai : Dei · gratia [: episcopi : Lincensis :] ; nr 2 av grönt vax på kaka av ofärgat vax (korslagda Petri nycklar och biskopsstav, allt inom fyrapass; jfr välbevarat ex. vidhängt brev 1388 20/6 = RPB 2367): * S[ecre]tvm capituli ecclesie Lyncensis.

^a Bokstaven s på rasur ms. ^b Bokstäverna bo på rasur ms.

¹ Vulg. 2 Par. 19,7.

.X 160.

1372 april 3. Oppunda häradsting

Nils Djäkn, häradshövding(sdomhavande) i Oppunda härad, kungör, att Jöns Larsson på rätt häradsting till ärlig man Lars Gerekesson enligt landslag fastfarit 6 öresland jord i Valsta och Åkra i Bettna socken, Oppunda härad, i utbyte mot 1/2 markland jord i Fågelsta och Läggesta i Årja socken vid Strängnäs samt en mellangift på 40 mark svenska pgr. Ingevald Anundsson nämnes (ensam) som vidervaruman, och 12 fastar uppräknas.

Häradshövdingen jämte vidervarumannen besegla.

Orig. på perg. (23,9 × 12,2, uppveck 2,3 cm; 15 rader), Ericsbergs arkiv. — Skrivaren visar en påfallande förkärlek för bokstaven c i skrivningar som choma (koma), swensa, sciælum (skiælum) m. fl.

Fågelsta och Läggesta, som i förhandenvarande dokument föras till Årja socken, tillhör nu Kärnbo socken. Den sistnämnda sockentillhörigheten uppges i fastebrev 1366 21/5 (DS 7340). — Om Årja sockens ålder och omfattning jfr S. Ljung, Årja socken ung. 1370—1530, i Namn och Bygd 55 (1967, tr. 1968) s. 129 f.